

Datum
2016-11-30

Vår beteckning
10/2016

Ert datum
2016-11-30

Er beteckning

Till Svensk förening för vårdhygien

Yttrande över remiss Djur i vården

Smittskyddsläkarförbundet uppskattar att ha blivit tillfrågade om synpunkter. Vi har också engagerat sjuksköterskeförbundet eftersom sköterskor på smittskydd kan bli involverade i frågeställningar kring djur i vården.

Det är mycket bra att SFVH har tagit sig an ärendet i denna svåra fråga. Vad gäller de vårdhygieniska rekommendationerna så anser vi att de i stora drag är relevanta. Djur i kommunal vård- och omsorgsverksamhet är inte ovanligt så rekommendationer kring hygien avseende djur i kommunernas vårdgivarroll mycket viktig. De äldre blir flera och dessutom kommer sjukvård att ges utanför sjukhusen i ordinärt eller särskilt boende i större utsträckning framöver.

Vi ber om ursäkt att vi inte följer er blankett för remissvar men vi avser att hålla oss till mer övergripande kommentarer men vi har lagt ner möda på att ge relevanta kommentarer till detta dokument.

Allmänna kommentarer

Den inledande beskrivningen av olika typer av smitta är väldigt omfattande och berör områden som inte har relevans för djur i vården. Att starta med beskrivning av rabies ger alarmistiska signaler, att ta upp MRSA hos grisar, att referera till livsmedelsburen smitta och att blanda in vilda djur i livsmedelsproduktion medför en risk för är att de vårdhygieniska råden inte får det fokus de förtjänar. Beskrivningen av olika smittor kan med fördel placeras efter de vårdhygieniska råden.

Indelningen i rubriker med kort och kärnfull information är bra. Ytterligare tydlighet kan uppnås genom en mer markerad subindelning med exempelvis Vårdhund med underrubriker, Assistanshund med underrubriker, och så vidare.

Avseende de vårdhygieniska rekommendationerna kan det vara en idé är att ställa samman en tabell så att läsaren får en bra överblick.

Begreppet ”studier” används i artikelreferaten beträffande smittöverföring mellan djur och människor. Just studier är det ganska sparsamt med, förutom för grisar. De flesta artiklar består av fallrapporter.

Specifika kommentarer

Som representanter för smittskyddet så vill vi gärna lyfta fram att smittskyddslagen gäller all typ av smitta till människor oavsett smittkälla (SmL 1 kap § 3) och att smittskyddslagen har stor relevans för denna verksamhet.

Postadress

Smittskyddsläkarförbundet
c/o Per Follin
Smittskydd Stockholm
Hälsa- och sjukvårdsförvaltningen
Stockholms läns landsting

Telefon

08-123 143 37

E-post

per.follin@sll.se

Webbadress

<http://www.slf.se/smittskydd>

Postadress: Box 17533, 118 91 Stockholm
Besök/Interntpost: Magnus Laduläsgatan 63 A

Ett viktigt dokument som sammanfattar regelverket är Socialstyrelsens Hundar i vård och omsorg – Vägledning till gällande regelverk. Den är heltäckande och bra och kan med fördel lyftas in i texten om regelverk. <http://www.socialstyrelsen.se/publikationer2014/2014-8-7>

Det är tydligt i dokumentet att verksamhetschefen har det övergripande ansvaret och måste göra en riskbedömning. I SoS dokument påtalas att denna ska vara skriftlig, vilket därmed kan lyftas fram tydligare. Att medicinskt ansvarig sköterska har ett ansvar för patientsäkerheten inom kommunal vård kan också poängteras. Kraven på hygienförhållandena på boendet före introduktion av djur kan bli ännu tydligare jämfört med passivformen på sidan 21 att ”ansvarig chef ansvarar för att goda hygienrutiner etableras” till att boendet ska ha god hygienisk standard vad gäller följsamhet till basala hygienrutiner, god hygienisk standard i lokaler samt adekvata städrutiner innan man beslutar om att ta in djur i vården.

Ett uttryck som appellerar är i texten om hästar på sidan 28 som tydligt uttalar djurägarens ansvar för att djuret har god hälsa utan pågående infektioner. Detta kan användas till alla djur i vården.

Ringorm kan ha relevans även för andra djur än häst.

Alla djur ska ha en fysisk person som djurägare som har ansvar för djurets välbefinnande. Det gäller hundar såväl som fiskar och fåglar. I formuläret till länsstyrelsen så måste en namngiven person uppges. Vårdpersonals önskemål om att införskaffa burfåglar är alltså inte relevant utan namngiven ägare.

För vårdhundar är det tillåtet att vistas i korridor, dagrum och hundrum, vilket är helt relevant. För vårdtagare med egen hund är vistelselokaler utöver de uppräknade inte tydligt definierade. Får de också vistas i korridor och i dagrum?

Vi inser att det lagts tid kring begreppet tarm till mun-smitta, men det blir rätt krystat. Det är bättre att använda vedertagna begrepp som i vårdhandboken där man i beskrivning av smittvägar använder begreppen tarmsmitta/fekal-oral smitta. <http://www.vardhandboken.se/texter/smitta-och-smittspridning/smittvagar/>

På sidan 22 rekommenderas att ”Området där hunden vistats ska noggrant rengöras och desinfekteras när hunden lämnar rummet.” Golvet anses i svensk vård så anses vara en smutsig yta och man bör tänka igenom när ett rum ska städas eller som på sidan 22 dessutom desinfekteras efter att en hunds tassar vandrat över golvet jämfört med när besökare med ytterskor passerat samma yta.

Provtagning av djur bekostas till största delen av djurägaren själv. Jordbruksverket kan i enstaka ärenden stå för provtagning.

För Smittskyddsläkarföreningen

Eva Gustafsson

Micael Widerström

Postadress

Smittskyddsläkarföreningen
c/o Per Follin
Smittskydd Stockholm
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
Stockholms läns landsting

Telefon

08-123 143 37

E-post

per.follin@sll.se

Webbadress

<http://www.slf.se/smittskydd>

Postadress: Box 17533, 118 91 Stockholm
Besök/Internpost: Magnus Laduläsgatan 63 A

Postadress

Smittskyddsläkarföreningen
c/o Per Follin
Smittskydd Stockholm
Hälsa- och sjukvårdsförvaltningen
Stockholms läns landsting

Telefon

08-123 143 37

E-post

per.follin@sll.se

Webbadress

<http://www.slf.se/smittskydd>

Postadress: Box 17533, 118 91 Stockholm
Besök/Internpost: Magnus Ladulåsgatan 63 A